

داوری تجارتی در ایران

شناسایی و اجرای احکام و آراء خارجی

جلد دوازدهم
مهره حقوق تجارت

متن و واژگان: فارسی، فرانسه، انگلیسی

مؤلف:

دکتر محمود عرفانی

استاد دانشکده حقوق دانشگاه تهران

دکتر دولتی حقوق از دانشگاه پاریس

عضو آکادمی بین‌المللی حقوق تطبیقی و انجمن هانری کاپیتان فرانسه

انتشارات جنگل

سرشناسه

: عرفانی، محمود، ۱۳۱۶ -

عنوان قراردادی

: ایران. قوانین و احکام / Iran. Laws, etc.

عنوان و نام پدیدآور

: داوری تجارتي در ایران: شناسایی و اجرای احکام و آراء خارجي: (متن و واژگان: فارسي،

فرانسه، انگليسي) / تأليف: محمود عرفاني

مشخصات نشر

: تهران: جنگل: جاودانه، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهري

: ۱۲۸ ص.

فروست

: دوره حقوق تجارت؛ جلد دوازدهم

شابک

: ج. ۱۲: ۷-۷۵۳-۳۱۶-۶۰۰-۹۷۸

وضعيت فهرست‌نویسی: فیا

: فارسي - فرانسه - انگليسي

یادداشت

یادداشت

: واژه‌نامه

عنوان ديگر

: شناسایی و اجرای احکام و آراء خارجي: متن و واژگان فارسي، فرانسه، انگليسي

موضوع

: داوری بين‌المللي تجاري - - ایران

موضوع

: International Commercial Arbitration - - Iran

موضوع

: داوری تجاري - - ایران

موضوع

: Arbitration Agreements, Commercial - Iran

رده‌بندی کنگره

: KMH۱۰.۲۹/۸۵۲ ۱۱۹۶

رده‌بندی دیویی

: ۲۱۱/۵۵۰۹

شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۰۰۴۴۰

عنوان کتاب: داوری تجارتي در ایران (جلد دوازدهم دوره حقوق تجارت)

تأليف: دکتر محمود عرفاني

ناشر: انتشارات جنگل، جاودانه

ناظر فني: امين لشكري

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۷

قطع و تیراژ: وزيري، ۵۰۰ نسخه

قيمت: ۲۰۰۰۰۰ ريال

شابک: ۷-۷۵۳-۳۱۶-۶۰۰-۹۷۸

<http://www.jangal.com>

[email: info@junglepup.org](mailto:info@junglepup.org)

تلفن: ۶۶۴۸۲۸۳۰ - ۶۶۴۸۱۱۵ - ۹ - ۰۲۱

۰۳۱ - ۳۳۲۰۵۰۰۵ - ۳۳۲۰۳۸۰۰ - ۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

PART ONE IN FARSI

۳.....	Abbreviation
۵.....	مقدمه
۷.....	بخش اول - شناسایی و احکام داوری تجاری و احکام داوری در ایران
۷.....	الف - مدل سیستم داوری تجاری در ایران
۸.....	اول - سازمان مرکز داوری اتاق بازرگانی ایران (A.C.I.C)
۹.....	دوم - ساختار مرکز داوری اتاق بازرگانی ایران (A.C.I.C)
۱۱.....	ب - عملکرد سازمان مرکز داوری اتاق بازرگانی ایران (A.C.I.C)
۱۲.....	اول - شرایط رجوع به داوری
۱۳.....	دوم - مرحله رسیدگی داوری
۱۳.....	بخش دوم - عملکرد داوری تجاری در ایران
۱۴.....	الف - داوری تجاری ملی
۱۵.....	ب - سازش در شورای حل اختلاف
۱۸.....	بخش سوم - اجرای کنوانسیون نیویورک در دادگاه‌های ایران
۱۹.....	الف - شناسایی احکام داوری
۲۰.....	ب - اجرای احکام داوری
۲۱.....	ج - ردّ اجرای احکام داوری خارجی
۲۳.....	نتیجه

مقدمه

داوری تجارتي فن جديد حقوقي است كه با گذشت زمان در حال حاضر خود را در روابط تجارتي نشان داده است. اين امر نه تنها اصول تجارت مانند سرعت و اعتماد را تشكيل مي‌دهد، بلكه همچنين از نظر تسهيل رسيدگي مورد استقبال حقوقدانان، قضات، تجار و غيره واقع شده است. به علاوه نياز به داوري در روابط بازرگاني بين‌المللي مورد تأكيد مي‌باشد. در حال حاضر سيستم حقوق تجارت و شركت‌ها در ايران از سال ۱۲۱۱ تا ۱۳۴۷ (۱۹۶۹-۱۹۳۳) كه از حقوق فرانسه الهام گرفته است، به قوت خود باقي است و حقوق داوري در قانون آئين دادرسي مدني ۱۳۱۸ (۱۹۴۰) طبق موازين اسلامي پاي بنيني شده است، اما لزوم تشكيل دادگاه‌هاي تجارتي حدود يك قرن است كه مورد توجه قرار نگرفته است. طبق قانون آئين دادرسي تجارتي ۱۲۹۴/۴/۱۵ (۶- ولاي ۱۹۱۳) و قانون ۱۳۰۴/۱۱/۱۴ (۳ فوريه ۱۹۲۶) و تصويب آئين دادرسي خاص براي اسباب تجارتي و تجار به مورد اجرا درآمد. با وجود اين دادرسي اختصاري بين حقوقدانان و متخصصان ايراني قبل و بعد از انقلاب اسلامي ۱۳۵۷ (۱۹۷۹) مورد بحث بوده است. به علاوه، داوري تجارتي با نيازهاي فعلي تجار ايراني، و قواعد و كنوانسيون‌هاي بين‌المللي هماهنگ شده است. با توجه به اينكه بازرگاني بين‌المللي نياز به نرمش قواعد شتابي دارد، قانون ايران هميشه در مقررات مزبور نرمش نشان نمي‌دهد. به همين ترتيب اصل ۱۱۹ قانون اساسي ايران پيش‌بنيني مي‌كند: «صلح دعاوي راجع به اموال عمومي و دولتي به صلاح آن به داوري در هر مورد موكل به تصويب هيأت وزيران است و بايد به اطلاع مجلس برسد. در مواردی كه طرف دعوی خارجی باشد و در موارد مهم داخلی باید به تصویب مجلس نیز برسد، موارد مهم را قانون تعیین می‌کند.»^۱ با وجود این داوری در بخش خصوصی بسیار قابل انعطاف می‌باشد.

در هر حال لازم به ذکر است ایران عضو سازمان مشورتي حقوقي آسیايی - آفریقایي (A.A.L.C.O)^۱ می باشد و قواعد مرکز منطقه داوری در تهران را اجرا می کند. (T.R.A.C.)^۲ که لازمه اش اجرای مقررات داوری بین المللی است و این امر در مورد سازمان همکاری اقتصادی (E.C.O)^۳ نیز مصداق پیدا می کند.

به علاوه ایران در ۱۳۸۰ (۲۰۰۲) کنوانسیون نیویورک راجع به شناسایی احکام داوری خارجی ۱۳۳۷ (۱۰ ژوئن ۱۹۵۸) را تصویب کرده و سند نهایی آن را نیز به دبیرخانه سازمان ملل متحد تسلیم کرده است.

بالاخره در ۱۳۷۶/۵/۲۶ (۱۷ سپتامبر ۱۹۹۷) قانونی داوری تجاری بین المللی به تصویب مجلس شورای اسلامی ایران رسید و به وسیله شورای نگهبان ۲۷ مهر ۱۳۷۶ (۱۱ اکتبر ۱۹۹۷) تأیید گردید. این قانون شامل ۳۶ ماده می باشد و از قانون ۲۱ ژوئن ۱۹۸۵ نمونه داوری بین المللی (آنسیترال UNCITRAL)^۴ الهام گرفته است و از سال ۱۳۷۶ در اتاق بازرگانی ایران (I.C.C.)^۵ قابل اجرا می باشد.

اما اگر، در مورد قابل انعطاف بودن قانون داوری تجارتي صحبت می کنیم، این سؤال مطرح می شود که شناسایی و عملکرد داوری تجارتي و احکام داوری در ایران چگونه می باشد؟ و اجرای کنوانسیون نیویورک در دادگاه های ایرانی به چه نحو است؟ به همین جهت ما رژیم حقوقي داوری تجاری بین المللی را به طور خلاصه در ایران را مورد مطالعه قرار می دهیم.

1- Asian-African Legal Consultative Organization

2- Tehran Regional Arbitration Center

3- Economic Cooperation Organization

4- UNCITRAL MODEL LAW ON INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRATION, adopted by the United Nations Commission on International Trade Law on June 21, 1985. UN. Doc. No, A/40117. Annex1.

5- International Chamber of Commerce